

ondertussen in Groot Mijdrecht Noord

Waakvlam blijft aan bij bewonersdelegatie Groot Mijdrecht Noord

Hans Pronk en Ben van Rijn zijn tevreden mannen. Als vertegenwoordigers van de bewonersdelegatie in Groot Mijdrecht Noord zijn zij er in het akkoord over het gebied tussen de provincie, het waterschap, gemeente De Ronde Venen, Natuurmonumenten en de bewoners als beste uitgekomen. Woningen en landbouw blijven bestaan, op gebied van

natuur en water worden slechts beperkt maatregelen genomen. Er is weer lucht in het gebied gekomen, signaleren ze. De claim van de provincie op huizen is nu verdwenen, zodat bewoners hun pand weer op de vrije markt kunnen verkopen. Alleen op vrijwillige basis kunnen de polderbewoners nog grond afstaan aan de over-

heid. "Er zijn inmiddels weer twee woningen in het gebied op de vrije markt verkocht. Ook zie je dat mensen weer gaan investeren in onderhoud aan hun woningen en bedrijfspanden, nu ze weten dat er geen kans meer is dat hun grond onder dwang wordt veranderd in natuur", zegt Van Rijn.

Poldertrots

Aanvullend op het akkoord over het versoberde Veenribbenplan heeft de bewonersdelegatie een Pact van Poldertrots opgesteld. Dat is een intentieverklaring, te ondertekenen door alle betrokken partijen, waarin de bewoners erop aandringen het akkoord in de huidige vorm te laten doorgaan en minstens vijftig jaar te

Hans Pronk (links) en Ben van Rijn (rechts). Foto: Lex Broere

Het is een gevoelig dossier, dat van de polder Groot Mijdrecht Noord. Wordt het definitief nat in de polder om de problemen van bodemdaling, vervuild kwelwater en waterberging op te lossen? De bewoners van de polder, de boeren, de natuur- en recreatieorganisaties, het waterschap, de gemeente en de provincie: allemaal hebben ze hun eigen verhaal en hun eigen belang. Landwerk trekt de laarzen aan en peilt het water en de meningen. Dit is aflevering 33 in de serie Ondertussen in Groot Mijdrecht Noord.

laten standhouden. 'Vijftig jaar rust', of twee generaties geen ingrepen in GMN, was immers de laatste jaren het motto van de bewonersdelegatie. Het is de bedoeling dat op 31 oktober alle partijen dit pact ondertekenen tijdens een bijeenkomst.

De gedeputeerde voor het gebied, Bart Krol, is bereid een handtekening onder het document te zetten. Tegelijkertijd heeft hij aangegeven dat hij niet voor 100 procent kan garanderen dat er de komende vijftig jaar daadwerkelijk geen nieuwe ingrepen plaatsvinden. Dat lijkt eigenaardig. Pronk en Van Rijn leggen uit dat daarvoor flink onderhandelen nodig is geweest. De provincie lijkt met de ondertekening van het pact definitief een streep te willen zetten onder het verhaal, vermoeden zij.

Het pact is als aanvulling op het akkoord nodig als een soort extra zekerheid richting alle partijen dat er geen nieuwe plannen uit de hoge hoed worden getoverd, legt Pronk uit. "Misschien is het juridisch hiermee niet helemaal dichtgetimmerd maar dit is het maximaal haalbare, je staat hier wel sterk mee." De ondertekenaars verklaren dat alles in het werk wordt gesteld om de gemaakte afspraken na te komen en verder de boel met rust te laten. Alleen in het geval van calamiteiten, zoals een dreigende dijkdoorbraak, komen de partijen opnieuw om tafel. Naast de provincie staat ook de naam van het waterschap Amstel Gooi en Vecht. Hoewel het waterschap zijn doelen in GMN voor een groot deel niet bereikt ziet, werpt het verder geen belemmeringen op zo verwachten de bewoners. "Het waterschap heeft als basiseis gesteld dat de bestaande situ-

atie niet mag verslechteren. Een verhoging van het waterpeil op bepaalde plekken zal zelfs een kleine verbetering betekenen", meent Van Rijn. "Aan die voorwaarden is in het versoberde Veenribbenplan voldaan." Pronk: "Bovendien krijgt het waterschap niet meer de kans om op de bestuurdersstoel te gaan zitten, zoals in het begin het geval was. Toen heeft het waterschap steeds aangestuurd op een plas in de polder. Ook voor de provincie is het absoluut niet wenselijk meer dat het waterschap ooit weer aan de knoppen van de ruimtelijke ordening gaat draaien."

Pachten

Al met al heeft de bewonersdelegatie uiteindelijk een prima deal gesloten, erkennen Pronk en Van Rijn. "We hebben het spel uitstekend gespeeld. Meer was er niet uit te halen. Het is bovendien goed dat we nu overeenstemming hebben, want over een paar jaar was het niet meer gelukt", zegt Pronk. Hij schat in dat ongeveer 90 procent van de circa 300 bewoners van het gebied dat

in Groot Mijdrecht Noord onder het plan valt, achter het akkoord staat. Voor sommige mensen blijft er pijn, bijvoorbeeld enkele boeren die grond pachten van de provincie. Zij hadden er het meest baat bij dat er helemaal geen plan zou komen, voortzetting van de strijd leverde namelijk pachthectares op die meetellen voor de mestwetgeving. Deze boeren kunnen nu echter wel weer gronden van de provincie terugkopen die voor de plannen niet meer nodig zijn. Ook is agrarisch natuurbeheer weer beperkt mogelijk.

Om tot het succesvolle resultaat te komen, is jarenlang met een team van achttien personen gewerkt. In eerste instantie in een zogenoemde kerngroep, die onder regie van de provincie viel. Later veranderde de naam in reflectiegroep. "In die periode hadden we ook nog het hooibergoverleg tussen de bewoners onderling", herinnert Pronk zich. "Toen de reflectiegroep zich uit het overleg rond GMN terugtrok uit onvrede met de gang van zaken, hebben we later de bewonersdelegatie opgericht, die niet langer onder de paraplu van het provinciale bestuur viel."

De bewoners hebben zich georga-

niseerd in een team dat in het begin strijdbaar was en later meer richting de overlegkant schoof. Het team verlegde de focus na vijf jaar oorlog voeren, zoals Pronk het uitdrukt, naar meer diplomatie. "Daarnaast heeft de delegatie goed gewerkt omdat het team een optimale mix was van mensen met verschillende kwaliteiten. Er zijn zelfs mensen later de politiek in gegaan, een van ons is nu bijvoorbeeld wethouder."

Hoewel het proces rond Groot Mijdrecht Noord in de loop der jaren veel frustraties heeft opgeleverd bij de bewoners, hebben Pronk en Van Rijn er ook veel van opgestoken. Van Rijn: "Je leert door de overheid heen kijken. We zijn in de loop der jaren zoveel bestuurders tegengekomen die geen idee hebben waar het eigenlijk over gaat. Nieuwe Statenleden bijvoorbeeld die alle vragen opnieuw gaan stellen en hun eigen provinciale geschiedenis doodleuk vergeten." Pronk: "En je ziet nu wat je kunt bereiken als je met bewoners ergens achter gaat staan en elkaar ook dingen gunt. Dan is er heel veel mogelijk." De bewonersdelegatie zet zijn activiteiten nu op een laag pitje, maar die vlam gaat nooit helemaal uit, zegt Van Rijn. "We willen vijftig jaar rust, maar we moeten en zullen ook de komende vijftig jaar waakzaam blijven."

Petra Frans

De overeenstemming over de versoberde Veenribbenvariant is een feit. Provinciale Staten hebben er afgelopen zomer mee ingestemd. Op 31 oktober komen alle partijen – bewoners, gedeputeerde Bart Krol, waterschap Amstel Gooi en Vecht, Natuurmonumenten en de gemeente De Ronde Venen om het Pact van Poldertrots te ondertekenen. Daarmee stemmen ze in met de aanvullende eis van de bewoners om het akkoord uit te voeren zoals het nu is beschreven en de komende vijftig jaar geen andere ingrepen in het gebied te plegen, behalve bij calamiteiten. Maatschappelijke ontwikkelingen en politiek-bestuurlijke keuzen kunnen aanleiding zijn om van de afspraken af te wijken, maar dan moet eerst overleg worden gepleegd met alle betrokken partijen, zo staat in het pact. Bovendien moeten de redenen van openbaar belang zijn. Gedeputeerde Bart Krol heeft aangegeven juridisch geen garanties te kunnen afgeven voor handhaving van het akkoord, maar wil wel de intentie ondertekenen.

De complete serie ONDERTUSSEN IN GROOT MIJDRECHT NOORD 2007-2012 is nu verkrijgbaar als PDF in de webwinkel van Landwerk. Kijk op landwerk.nl/webwinkel.php